

tíðindablaðið

sosialurinn

Postsmoga 76,
3800 Argir,
telefon 11820

Útgevvari: p/f sosialurinn

Fyrirtaksstjóri og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)

Blaðfólk: Hogni Djurhuus, Dagny Joensen, Jóhann Mortensen og Jan Müller

Lýsingar: Árni Joensen

Uppseting: p/f sosialurinn. Prent: p/f pressan 1981

Skaðin og skomin fullkomin

TAD MAN neyvan vera nakar føyingur, sum framvegis hevur nakað gott at bera hesum landsstýrinum. (Uttan onkur, ið hevur fingið sersømdir í V&K-politikki samgongunnar). Klandur og stríð í samgonguni er hennara fremsta eyðkenni. Vín- og kenningapolitikkur hennara er eins eyðkendur. Innan flestu øki er einki komið burtúr, og er nakað komið frá landsstýrinum, hevur tað í flestu førum verið meira til skaða enn gagn.

TAD ER nú so smátt farið at ganga upp fyri samgongumonnum sjálvum. Sjálvur lögtingsformaðurin hevur alment sagt, at hann hevur verið við at senda allar landsins kommunur APRIL. Hvi? Tí verandi borgarlaga samgonga kann ikki so frægt sum semjast um komandi havnaútbyggingar. Álitid skuldi leggjast á tingborð mikudagin. Hetta var av ongum. Soleiðis kundu vit nevnt mong, mong onnur mál, sum als ikki koma fram ella verða seinnað av somu orsök.

«SKATTASKANDALUNA» hava vit viðgjørt fyrr. Av berum oyðli landsstýrisins — undir heitinum SPARING sparir landsstýrið oyruni, meðan krónurnar rulla — er landsstýrið í kroniskari penganeyð. Ikki eru teir so mikið ærligir at viðganga tað. Hetta má krövgast. Og tað ger landsstýrið á tann hátt, at istaðin fyri at siga ærligt frá eini stórar skattahækking, lumpar landsstýrið hana ígjøgnum við eini framúr snildari uppkrevjing av skattinum fyri í ár. Hetta gevur eina meir inntøku millum 60 og 70 miljónir krónur.

BORGARLIGA reseptin í skattamállum hevur altíð verið, at pengarnir liggja best í borgarans lomma, og at minst møguligt er at almennum fyrirkassmi. Hetta seinasta hevur hetta landsstýrið

praktiserað tult og heilt, meðan landsstýrið hinvegin hevur vundið hvørja krónu úr fólk í øktum skatti og tolli, er torført, ella rættari sagt ógjærligt, er hjá fólk at fáa endarnar at rækka saman. Men hetta er, sum skilt, ikki landsstýrisins »problem«. (Løgmaður segði sjálvur 1. maí í ár, at hann var væl fyri økonomiskt).

SUM SAGT hevur landsstýrið tað stöðu, at so lítið sum gjørligt skal henda. Tá so aðrir duga at skilja, at hetta ikki ber til, og seta nakað á stovn, er landsstýrið so nasaðjarvt at forða hesum. Her er bæði talan um privatar fyrirkur og kommunur. Seinasta dømið er NORRÖNA. Eftir allar sabotasjuroyndir landsstýrisins í siglingarmálinum varð felagið noytt at eta eina fyribilsloysn í seg. Skipið varð keypt, o.g. fer skjótt í sigling.

NORRÖNA heitir á býráðið í Havn um at seta nakað av partapeningi í skipið, men svarið var nei. So hendir tað, at kommunur, sum eru meira at sær komnar enn Havnar kommuna bjóða sær til at seta partapening í skipafelagið. Men ikki talan um, sigur landsstýrið. Kommunan skal vera bannað at seta pengar í vinnulívið.

NÚ ER TAD komið fram, at lögmaður ikki meinir hetta generelt. Alt avgerandi er, hvørjar fyrirkur talan er um. Teimum, sum lögmaður ikki hevur góðan tokka til, skulu kommunur ikki styðja. Hinvegin hevur lögmaður einki ímóti, at kommunur lata pening til projekt, sum lúka lögmannsins persónligu treytir. Óført!

UM ALT hetta hendi á døgum einaveldisins hevði tað kanska ikki undra so nógv, men at ein tilíkur politikkur kann fáa sína undirtøku á Føroya Løgtingi anno 1983 er ófatuligt. Nú er skaðin og skomin fullkomin.

Góðskan á útróðrarfiski dregur ikki meðalprísirni niður

Hesa seinru tíðina hava nógvar og sterkar kreftir arbeitt fyri at fáa avreiðingarpriðirnar niður.

Hevuðsorsøkin sigst at vera góðskan. Men tað má vera øllum greitt, at hetta er ein orsök sum er útróðrinum heilt óviðkom-

andi.

Vit kenna einki dømi um, at góðskan á útróðrarfiski dregur priðirnar niðureftir. Tvørturímóti mugu vit siga, at higartil hevur góðskan í útróðrarfiskinum heldur forðað fyri, at meðalprísirni ikki

er farin longur niður. Og eingin ivi skal vera um, at jú minni nøgdn av útróðrarfiski verður av samlaðu nøgdini, tess lægri verða meðalprísirnar.

Út frá hesum kunnu vit bert taka upp aftur tað,

Fíggjarætlanin fyri Vágs býráð 1983/84 — okkara verk

Undir yvirskriftini »Nú hevur Vágur fingið fíggjarætlan«, greiðir Sosialurinn í hósðagin 12. maí frá tí teir nevna fíggjarætlanaruppskot býráðsformansins.

Skrivað verður m.a.: »Tá fíggjarætlanin var fyrri fyrr ferð, tann 18. apríl, var eitt uppskot afturat. Frá Torbjørn Benjardøgg og Dánjali Bjarkhamri. Men teir valdu nú at taka undir við uppskotinum hjá Andr. P. Jacobsen. Teir fingið tað við á fíggjarætlanina, at kr. 750.000,00 skulu setast av til havnarætlanina.«

Her hevur heimildarmaður blaðsins í Vági, Andreas P. Jacobsen, givið skeiva frágreiðing, og harvið fólk eina skeiva mynd av, hvat veruliga fór fram, aðrenn fíggjarætlanin var samtykt.

Tí samtykta fíggjar-

ætlanin fyri Vágs býráð 1983/84 varð gjørd í samráð millum okkum báðar og tey, ið eftir vóru av tí gomlu samgonguni. Okkara krøv fyri at samtykka fíggjarætlanina vóru ikki bert at kr. 750.000,00 skuldi setast av til havnarætlanina. Vit báðir kravdu, at kontoin »vækstur í skattaefirstøðum« skuldi minkast úr 2 niður í 1 mill., vit kravdu at itróttarhøllin skuldi fáa kr. 250.000,00 í studningi, vit kravdu at kr. 60.000,00 vóru settar av til fyrireiking av barnagarði, vit kravdu, at kapproðrarfiskagjóð fekk ein stuðul uppá kr. 30.000,00, vit kravdu, at eginpeningur til bátahyl kr. 300.000,00 varð sett á fíggjarætlanina, vit kravdu at kr. 750.000,00 vóru settar av til byggibúning í samb. við havnarætlanina, og vit kravdu, at

kr. 25.000,00 vóru settar av til eginpening til bátadráttin á Vágseidi. Øll krøv okkara vóru góðtíkin.

So vit hava ikki tikið undir við nokrum uppskoti hjá býráðsformanninum, men er tað hann og tann parturin av eftirverðandi samgonguni sum gingi undir krøv okkara, og samtykti eina fíggjarætlan har vit áttu størsta partin.

Um so var, at vit báðir ikki høvdu gjørt eitt fíggjarætlanaruppskot og fingið tað samtykt, so var heldur ongin fíggjarætlan fingin ígjøgnum í býráðnum. Býráðið hevði sostatt verið sett undir fyrising av Landsstýrinum.

Vágur 16.5.1983
Dánjali Bjarkhamar
Torbjørn Benjardøgg

Jákup Olsen og Rudolf Tausen

I »verjuroðu« síni í Oyggjatiðindi nr. 35 spyr Jákup Olsen (held seg sjálván) m.a., hvi sambandsmaðurin Rudolf Tausen er farin úr tí samgongu, hann upprunaliga styðjaði, og í part við honum.

Løgið, at skulastjórin ikki hevur funnið út av hesum, men eg sum gamal vágbingur kann geva

honum svarið.

Rudolf er limur í Vágs fíggjarnevnd við góðum innliti í fíggjarliga styring. Tað er prógv í sær sjálvum, tá ein veit, hvussu væl maður fer um síni privatu fíggjarligu viðurskiftir. Sjálvandi dregur hann tað henda góða sið við sær, tá hann verður valdur til at hava eina høvuðsabyrgd av al-

mennum peningaviðurskiftum.

Tí kann tað ongan undra, at Rudolf Tausen ikki trivst saman við fólkum, sum misrøkja teirra almenna álit í »den grad«, at tey ikki svara hvørjum sít.

Gamal vágbingur

vit so ofta hava ført fram, at útróðrin eigur at hava ein annan prís enn annar fiskur.

Tí hava vit ilt við at skilja, at virkini skulu pressa prísirni niður, orsakað av at góðskan er ov ring.

Vit skilja heldur ikki, at Fiskasølan nýðist at lækka prísirnar munandi, fyri at sleppa av við føroyskan fisk. Samstundis sum aðrir fiskasæljarar siga seg einki kenna til trupulleikarnar á fiska-

søluarknaðinum, tá bert góðskan er í lagi.

Okkara krav má tí vera, at prísirni á A-upsar fer upp aftur til tað hann var.

Hjálágt senda við yvir litið úrslitið hjá einum báti, sum í 1982 royndi bæði við línu, gørnum og snellu. Hesin báturin verður roknaður sum ein av teim frægu. Og hóast tað er meðal tímalønin 41,82 kr.

Hetta sigur okkum, at skal vera gjørligt at menna útróðrarbátar í

framtíðini, so mugu prísirni munandi upp. Men vit ivast heldur ikki í, at grundarlag er fyri at hækka prísirnar á útróðrarfiski, bert hann verður hildin fyri seg.

Við hávirðing

Meginfelag
Útróðrarmanna
starvsnevndin

Jákup A. Joensen
Niels Holm Jacobsen
Isak Matras

Drøkan hjá einum útróðrarbáti, sum fiskaði við línu, gørnum og snellu í 1982

	Tíðar- samb. 1982	Avreiðt fyrir kr.	Dagur	Tíma- partur	Fiskur partur	Príslíni hft/mann	Mins. talan	Minsta- vinnsla	Inntøka fíggjan	Dagur løn	Tíma- løn	
1982												
LINA	5/11-7/11	11.572	60.557	3	54	3.260	333	-	3.596	1.199	66,59	
GRN	18/11-19/11	127.567	638.696	54	861	79.130	603	7.670,71	32.612	604	27,75	
SNELLA	9/15-16/15	141.151	602.700	68	1.155	38.538	4.724	1.830	44.896	660	38,84	
LINA	9/19-14/12	74.019	411.951	34	612	22.209	2.080	8.395,71	31.274	918	51,02	
TILSAMAN		354.309	1.713.999	159	2.682	43.349	7.740	1.634	9.605	112.978	706	41,82

(Tímalíni er funnið við at fálta 1 (línudag) við 16 (línur), 1 gærndag við 16 (línur) og 1 snelludag við 17 (línur)

1) Minstevinnslur í 11 dagar, t.v.s. kr. 740,13 pr. dag

2) Minstevinnslur í 23 dagar, t.v.s. kr. 375,52 pr. dag

3) Afturat hesum fekk báturin í 1982 rakstrarstudning, kr. 81.653,

t.v.s. avreiðingarpriðir kr. 1.713.999 + studningur kr. 81.653 = tilsamant kr. 1.795.652,

4) Dag- og tímalønin er roknað av samlaðu inntøkum. Tímalønin bert av fiskapartinum pr. 21,75